

113 Ansøgere, hvis Indtægt i Gennemsnit var 1,907 Kr., i 1894—95 steg Ansøgenes Antal til 157 med en gennemsnitlig Indtægt af 1,775 Kr., altsaa ca. 130 Kr. mindre end i 1892—93. Der er altsaa paa dobbelt Maade, gennem et forøget Antal Ansøgere i Forbindelse med den syntende gennemsnitlige Indtægt, fremkommet en Redfættelse af den Gennemsnitsindtægt, man gennem Tilskuddene har kunnet skaffe disse Præstestald, og den eneste Virkning, som en Forhøjelse af Summen fra 35,000 Kr. til 45,000 Kr. vil have, er at bøde paa denne Nedgang i Til læget. I øvrigt gjorde det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds sig skyldig i en Fejtagelse, naar han mente, at der aarlig til denne Fond indkom 57,000 Kr. Det er ikke rigtigt. Det vilde heller ikke være i Overensstemmelse med, hvad jeg har udtalt i Udvalget, at i 1893 indkom 37,000 Kr., og at dette Beløb maa antages at ville gaa noget ned paa Grund af de syntende Kapitelstakster. Jeg vil antage, at det nu vil indkomme ca. 35,000 Kr. Det er kun ved Hjælp af den Reservecfond, der havés til Naadighed fra en tidligere Tid, og som for Tiden udgør ca. 25,000 Kr., at jeg har anset det for forjærligt eventuelt at gaa til 45,000 Kr. ved Uddeling af disse Til læg til Præstekonvinger. I øvrigt skal jeg gøre opmærksom paa, at Bemyndigelsen for Ministeriet kun gaar ud paa at anvende indtil 45,000 Kr. Det sker altsaa paa Ministerens Ansvar, hvis han anvender flere Midler, end han kan forsvare efter Fondens Status, og Bevillingen gives kun for et Aar ad Gangen. Præsterne have jo ingen Ret til dette Til læg, om end en vis Forventning.

Under Nr. 94 har jeg stillet et Ændringsforslag om Uddannelse af Lærere og Lærerinder ved Vinterstoler m. v. i Ringkøbing Amt, men jeg henholder mig til den nærmere Motivering, som den ærede Ordfører gav af Udvalgets Ændringsforslag til den samme Post, idet jeg saa tiltræde, at Tilskuddet, 4,500 Kr., gives som midlertidigt Tilskud til Uddannelse af Lærere og Lærerinder ved Vinterstoler og Bistoler i Vestjylland. I øvrigt vil jeg sige, at jeg ikke har tænkt mig, at Tilskuddet, naar det blev givet til Ringkøbing Amt, kun skulde benyttes der til Uddannelse af Lærere fra selve dette Amt, men jeg antager, at der, ligesom det vistnok tidligere har været Tilfældet, ogsaa vilde være Afgang dertil for Lærere fra tilgrænsende Amter.

Ændringsforslaget Nr. 97 og de følgende Ændringsforslag angaa de uddannede Kursus for Folkehøjskolelærere og lærer-

inder. Jeg har stillet Forslag om, at denne Konto skulde forhøjes med 14,000 Kr., medens Flertallet har foreslaaet 6,000, og Mindretallet 3,000. Jeg vilde have sat megen Pris paa, om Udvalget havde set sig i Stand til at gaa ind paa denne Forhøjelse i det fulde Omfang, men jeg erklærer mig rede til at modtage den foreslaaede Forhøjelse paa 6,000, og jeg skal anvende dette Beløb ligesom de øvrige Beløb paa denne Konto paa den Maade, som den ærede Ordfører nærmere udviklede som Udvalgets Opfattelse. Naar derimod det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. E. Christensen) som Ordfører for Mindretallet motiverede Forhøjelsen til 3,000 Kr. saaledes, at disse 3,000 Kr. kun skulde anvendes til Kursus for yngre Højskolelærere paa Aftov, maa jeg sige, at jeg for mit Vedkommende ikke vilde sætte Pris paa denne Bevilling. Jeg anser det for at være Kærnen i mit Forslag, at der derigennem skulde aabnes en Forbindelse og en nærmere Betselvirkning mellem Højskolen og Universitetet. Nu siger det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds, at det er noget, man i Højskoleverdenen ikke vil sætte Pris paa, ikke har sat Pris paa, og næppe heller i Fremtiden vil sætte Pris paa. Han sagde, at Højskolelærerne have den aandelige Værdelse i suidt saa høj Grad som Universitetsprofessorerne, at de maasse have et videre Syn paa deres Lærefag end Universitetslærerne, og for saa vidt man har tilsigtet med disse Højskolelærerkursus ved Universitetet at hjælpe Højskolelærerne til Selvstudium, mente det ærede Medlem, at det behøvede de heller ikke, de havde de tilstrækkelige Forudsætninger. Jeg maa tilstaa, at hvis det er den almindelige Betragtning i Højskoleverdenen, skulde det meget undre mig. Det vilde være Tegn paa en meget stor Ensidighed, en Ensidighed, som jeg tror, man heldigvis er kommen bort fra. Jeg maa da i alt Fald sige, at for mig har det foreligget mange Vidnesbyrd om, at man i Højskoleverdenen har faaet Øjnene op for Universitetsdannelseens Værd, at der er noget at lære ved Universitetet, og jeg vilde sætte særlig Pris paa den Betselvirkning, der vilde komme mellem Højskolerne og Universitetet, og ser i den Modtagelse, som dette Forslag har faaet fra Universitetets Side, ogsaa et Tegn paa, at man ved Universitetet forstaaer, hvilken Rolle Højskolerne spille her i Landet. Jeg tror, at ikke saa mange Universitetslærere netop vilde sætte Pris paa for deres eget Vedkommende at kunne virke paa Højskolelærerne, idet de sikkert føle, at en nær Forbindelse med dem ogsaa vilde være befrugtende for deres eget Arbejde. Men i øvrigt er For-